

Sosiaali- ja terveystalvelujen lautakunta

21.06.2017

Kaupunginvaltuusto

§ 35 13.3.2017

Asianro 383/06.00.00/2017

§ 93**Valtuutettu Juha Hellsténin ym. valtuutettujen aloite koskien päivystysten laajentamista Raision terveysasemalla****Päätöshistoria**

Kaupunginvaltuusto 13.3.2017 35 §

Valtuutettu Juha Hellstén jätti seuraavan aloitteen:

”Turun alueen päivystystalvelut on keskitetty Tyksissä sijaitsevaan yhteis-päivystykseen jonka talveluiden järjestämisestä vastaa ensihoidon ja päivystysten liikelaitos. Kiireellistä hoitoa tarvitsevat potilaat hoidetaan ensisijaisesti omalla terveysasemalla sen aukioloaikana.

On esiintynyt pohdintaa siitä, voisiko oman terveysaseman päivystysaikaa pidentämällä pienentää ruuhkia keskitetyssä päivystyksessä ja saavuttaa samalla säästöä kokonaiskustannuksissa.

Ehdotan, että selvitetään, olisiko päivystysten laajentaminen Raision terveysasemalla perusteltua talveluiden saannin tai kustannustenhallinnan näkökulmasta.

Raisiossa 13.3.2017

Juha Hellstén	Janne Laulumaa
Teuvo Helenius	Kimmo Kosonen
Anita Ruusuranta	Jarmo Rosama
Vesa Parantainen	Sirpa Ek
Raimo Sulonen	Veijo Mikola”

Päätös

Aloite merkittiin pöytäkirjaan ja lähetettiin kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Pöytäkirjaan merkittiin, että valtuutettu Mika Koivisto poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 19.29.

Kaupunginhallitus 27.3.2017 § 87

” - - -

Kaupunginhallitus lähettää - - - valtuutettu Juha Hellsténin aloitteen koskien päivystyksen laajentamista Raision terveysasemalle sosiaali- ja terveyskeskuksen valmisteltavaksi, - - -”

Sosiaali- ja terveystalvelujen lautakunta 21.6.2017

Johtava ylilääkäri Arto Raassina 14.6.2017:

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Ensihoidon ja päivystyksen liikelaitos aloitti alueellisesti keskitetyn yhteispäivystyksen TYKS:n T-sairaalan laajenusosassa huhtikuussa 2013. Siitä asti virka-ajan ulkopuolinen perusterveydenhuollon päivystys on toiminut yhteispäivystyksen tiloissa.

Sosiaali- ja terveystalveluiden lautakunta on viimeksi käsitellyt yhteispäivystyksen tilannetta 11.6.2014. Tällöin valtuustolle annetussa selvityksessä todettiin mm. että:

Esityksen potilasnäkökulman osalta keskeiset asiat ovat toteutuneet. Potilasturvallisuus on lisääntynyt keskitetyssä päivystyksessä hoidettujen potilaiden osalta. Päivystyspisteessä on saatavilla ympäri vuorokauden laboratorio- ja röntgenpalvelut sekä eri erikoisalojen erikoislääkärikonsultaatiot. Päivystyksellinen tutkimus ja hoito voidaan toteuttaa yhdessä paikassa.

Jonkin verran kyselyjä on aiheuttanut yhteispäivystyksen potilasvalintakriteerit. Kiireellistä hoitoa tarvitsevat potilaat hoidetaan yhteispäivystyksessä. Jos asia ei ole päivystyshoitoa vaativa, hoito toteutetaan omalla terveysasemalla. Tämän takia kiireellisen hoidon aikoja terveysasemalla on lisätty.

Henkilöstönäkökulmasta terveyskeskuksen oman päivystyksen loppuminen on helpottanut henkilökunnan rekrytointia. Erityisesti lääkäreiden osalta Varsinais-Suomen alueella on haasteita rekrytoinnissa. Raision osalta vakituiset virat on saatu täytettyä ja kesäsijaisten osalta riittävästi hakijoita on löytynyt. Päivystyksen siirtyminen yhteispäivystykseen on helpottanut lääkäreiden rekrytointia. Hoitajia on riittävästi saatavilla terveyskeskustyöhön vakituisiin työsuhteisiin.

Organisaationäkökulmasta yhteistoiminta-alueen kannalta päivystyksen keskittäminen mahdollistaa päiväaikaisen toiminnan kehittämisen. Jatkossa terveysaseman toimintaa kehitetään edelleen ns. tiimimallin suuntaan.

1.1.2015 astui voimaan sosiaali- ja terveysministeriön asetus kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisalakohteisista edellytyksistä. Asetuksessa säädetään kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen järjestämisen

erikoisalakohtaisista edellytyksistä. Lain toisessa pykälässä todetaan, että kunnan tai kuntayhtymän on huolehdittava siitä, että kiireellistä hoitoa on saatavilla kaikkina vuorokauden aikoina joko kiireettömän hoidon yhteydessä tai erillisessä päivystystä toteuttavassa yksikössä (päivystysyksikössä). Päivystys voidaan järjestää erikseen perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon päivystyksenä, niiden yhteispäivystyksenä tai muulla tarkoituksenmukaisella tavalla. Yhteispäivystys sisältää sekä perusterveydenhuollon että erikoissairaanhoidon päivystyspalveluja. Laissa todetaan toimintaedellytyksistä, että päivystysyksikön käytössä on oltava moniammatillinen henkilökunta, jolla on riittävä koulutus ja työkokemus ja joka tuntee alueen olosuhteet. Lisäksi päivystysyksikössä on oltava saatavilla virkasuhteessa kuntaan tai kuntayhtymään oleva laillistettu lääkäri niiden päätösten tekemistä varten, jotka edellyttävät virkavastuulla toimimista. Päivystysyksikön käytössä on oltava riittävät kuvantamis- ja laboratoriopalvelut potilaan tutkimusta, hoidon tarpeen arviointia ja hoitoa varten. Päivystysyksikön on voitava tarvittaessa saada lausunto radiologian erikoislääkäriltä tai radiologiaan perehtyneeltä lääkäriltä. Lausunto voidaan hankkia teleradiologisen etäkonsultaation avulla.

Raision terveyskeskuksen laboratorio- ja kuvantamispalvelut ostetaan TYKS Sapa liikelaitokselta. Palvelut ovat saatavilla vain virka-aikaan, eikä palvelujen aukiolojen pidentämiseen ole suunnitelmia. Potilasmäärät virka-ajan ulkopuolella ovat niin pienet, että tutkimusten kustannukset nousevat liian suureksi. Näin ollen päivystysasetuksen kriteerit tältä osin eivät täyty eikä varsinaista päivystystoimintaa ole mahdollista virka-ajan ulkopuolella toteuttaa.

Raision terveysasemalla on kehitetty virka-aikaisen vastaanottotyön toimintaa viime vuosina. Tiimimalli on otettu käyttöön, terveysaseman työntekijät toimivat kolmessa alueellisessa tiimissä, päivystystiimissä ja keskitettyjen palvelujen tiimissä. Kiireellisen hoidon prosessia on myös kehitetty. Virka-aikana hoitajat arvioivat kaikki kiireellistä hoitoa tarvitsevat potilaat terveysasemalla, ja ohjaavat lääkäriä tarvitsevat potilaat lääkärille. Virka-aikana terveysasemalle hakeutuneet kiireelliset potilaat hoidetaan terveysasemalla, eikä virka-aikana tulleita potilaita tarvitse ohjata yhteispäivystykseen muuten kuin lääketieteellisen syyn takia.

Ensihoidon ja päivystyksen liikelaitoksen (EPLL) päivystysvastaanotosta syntyneet kustannukset ovat tasaantuneet alkuvuosien nousun jälkeen. Potilasmäärät ovat myös pysyneet tasaisina. Vuonna 2015 raisiolaisia ohjautui päivystykseen 5 798 käyntiä, vuonna 2016 5 801 käyntiä, nousu oli 0,1 %. Kustannuksia 2015 syntyi näistä 2 168 881 €, vuonna 2016 2 172 580 €, nousu 0,2 %. Vuoden 2016 budjetin toteutuma näistä päivystyskäynneistä oli 93,3 %, eli suunniteltu budjetti alitettiin. Tänä vuonna päivystyksen käyttö on laskenut edellisestä vuodesta. Tammi-toukokuussa 2017 yhteispäivystyksessä toteutui 2314 raisiolaisten käyntiä, laskua viime vuoden samaan ajankohtaan nähden oli 5,5 %. Yhteispäivystyksen kustannuksia ei voi suoraan verrata omasta päivystyksestä aiheutuneisiin kustannuksiin, koska EPLL on käytössä laboratorio ja kuvantamispalvelut sekä erikoislääkärikonsultaatiot paikan

päällä ympäri vuorokauden. Näin hoito voidaan toteuttaa loppuun saakka samassa yksikössä.

Jos iltavastaanottoa aloitettaisiin nykyisellä henkilöstöllä, niin yhtään lisää potilaita ei voida ottaa päivystyksestä Raisioon. Työaika vain siirtyisi päivästä ilta-aikaan ja potilaita pystyttäisiin hoitamaan vain nykyinen määrä. Tämä järjestely ei siis vaikuttaisi päivystyksen käyttöön. Lisäresurssia ei ole saatavissa vain ilta-aikaiseen työhön kuin kalliilla ostopalvelujärjestelmällä. Pysyvän lisäresurssoinnin tarpeeseen otetaan kantaa budjetin yhteydessä.

Varsinais-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämissuunnitelmatyötä koordinoiva asiantuntijatyöryhmä päätti kokouksessaan 10.3.2017 perustaa työryhmän suunnittelemaan akuuttipalvelujen kokonaisuutta.

Työryhmän tehtäviksi määriteltiin seuraavat tehtäväkokonaisuudet:

1. Terveydenhuollon päivystyspisteiden ja niiden roolin sekä päivystyspisteiden ja sosiaalipäivystyksen, sote-keskusten kiireellisten palveluiden sekä alueen muiden 24/7 – palveluiden välisen työnjaon määrittely
2. Ensihoidon ja muiden kotiin vietävien palvelujen sisällön ja työnjaon määrittely (yhteistyössä ikääntyvien kuntoutus-, hoito- ja hoivapalvelut -alatyöryhmän kanssa)
3. Sen määrittely millaisella vuodeosastorakenteella alueella tulisi vastata akuuttihoiton ja muun hoidon ja hoivan tarpeisiin (yhteistyössä ikääntyvien kuntoutus-, hoito- ja hoivapalvelut -alatyöryhmän kanssa).

Varsinais-Suomen akuuttipalveluja selvittävä työryhmä on aloittanut toimintansa ja pitänyt ensimmäisen kokouksen toukokuussa. Työryhmä selvittää tehtäväantonsa mukaan terveydenhuollon päivystyspisteiden sijainnin ja roolin Varsinais-Suomen alueella. Työryhmän tuloksia on syytä odottaa, ennen kuin tehdään muutoksia toimintaan.

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveystalvelujen johtaja Juha Sandberg

Sosiaali- ja terveystalvelujen lautakunta antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen -valtuustolle edellä olevan valmistelun mukaisen vastauksen valtuutettu Hellsténin tekemään valtuustoaloitteeseen.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan heti.

Päätös

Sosiaali- ja terveystalvelujen lautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

